

LAUSUNTO

Lausunnon antaja:
Nuohousalan Keskusliitto ry
Katajanokankatu 3 B 9
00160 Helsinki
info@omanuohoojat.fi
www.nuohoojat.fi

Ympäristöministeriö, PL 35,
00023 Valtioneuvosto
Kirjaamo
kirjaamo.ym@gov.fi

Luonnos hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain muuttamiseksi (ilmanlaatudirektiivi)

Lausuntopyyntönumero: VN/35657/2024

1. Yleinen arvio hallituksen esityksestä

Pidämme tärkeänä, että Suomi toimeenpanee EU:n uudistetun ilmanlaatudirektiivin (EU 2024/2881) ja kehittää ilmanlaadun seuranta- ja tiedottamistoimia sekä suunnitelmia. Esitysluonnos on perusteellinen ja kattaa laajasti direktiivin velvoitteet liittyen seurantaan, supermittausasemiin, altistumisen alueyksiköihin, ilmanlaatuindeksiin sekä muutoksenhakuoikeuteen.

Pidämme erityisen merkittävänä, että esityksessä tunnistetaan pienhiukkasten ja bentso(a)pyreenin kohonneet pitoisuudet sekä se, että monilla alueilla joudutaan laatimaan ilmanlaadun parantamissuunnitelmia ja ilmansuojelun etenemissuunnitelmia.

Keskeinen puute on kuitenkin tulisijojen ja savupiippujen kunnan, nuohouksen ja polttotavan merkityksen puuttuminen esityksestä, vaikka nämä tekijät vaikuttavat olennaisesti pienhiukkas- ja PAH-päästöihin.

2. Pienpoltto, bentso(a)pyreeni ja päästöt – esityksen vahvuudet ja aukot

Esityksen mukaan bentso(a)pyreenin raja-arvot ylittyvät monilla alueilla ja pienpoltto on tärkein päästölähde. Esityksessä ei kuitenkaan arvioida riittävästi niitä käytännön keinoja, joilla kotitalouksien päästöjä voidaan vähentää nopeasti ja kustannustehokkaasti, kuten tulisijojen kunnossapitoa, nuohousta ja oikeaa polttotapaa. Lisäksi huomio tulee kiinnittää polttoaineen oikeaan ja asianmukaiseen varastointiin.

3. Nuohousalan rooli

Nuohousala on ainoa toimiala, joka nuohouskäyntien yhteydessä käy lävitse kotitalouksien tulisijat säännöllisesti, dokumentoi niiden kunnon ja ohjeistaa asiakkaita puhtaampaan palamiseen. Tämä tieto- ja kontaktipohja tulisi sisällyttää kuntien ilmanlaatusuunnitelmien valmisteluun.

4. Vaikutukset kuntien päätöksiin ja kotitalouksiin

Esitys mahdollistaa tilapäiset puunpolton rajoitukset ja velvoittaa kuntia etsimään toimia päästöjen vähentämiseksi. Ennen rajoituksiin turvautumista kunnille tulee antaa käyttöön keinoja, jotka vähentävät päästöjä ilman kieltoja: säännöllinen nuohous, tulisijojen modernisointi tiheämmin asutuilla alueilla, käyttöopastus ja kuivien polttopuiden käytön edistäminen. Näillä toimilla päästöjä voidaan usein vähentää 20–60 % kotitalouksissa ilman pakkotoimia, mikä hyödyttää sekä ympäristöä että asukkaita varmistuen huoltovarmuusverkoston säilyttämisen ja vahvistamisen.

5. Ehdotukset täsmennyksiksi

- Lisätään esitykseen maininta nuohouksen ja tulisijojen kunnon vaikutuksesta ilmanlaatuun.
- Suositellaan kunnille yhteistyötä nuohousalan kanssa.
- Tarkastellaan kuntokartoitusten, polttotapaohjeistuksien ja modernisointiohjelmien mahdollisuudet osana ilmansuojelusuunnitelmia.
- Hyödynnetään alan asiantuntemusta osana kuntien tiedotusvelvoitteita.
- Arvioidaan valtakunnallisen tulisijojen modernisointiohjelman tarve.

6. Yhteenveto

Esitys edistää ilmanlaadun parantamista, mutta jättää huomioimatta yhden keskeisimmistä päästövähennyskeinoista: tulisijojen kunnon ja nuohouksen merkityksen. Nuohousalalla on halu toimia yhteistyössä kuntien ja valtion kanssa tehokkaiden ja vaikuttavien päästövähennystoimien toteuttamiseksi.

Kunnioittavasti

Hannu Murto
toimitusjohtaja
Nuohousalan Keskusliitto ry